מהדורה למורה – מהירח אל לוח השנה

- מטרה: לזהות את הקשרים בין התחומים בשרשרת ולתרגל את הידע של כל חוליה
- זמן מומלץ: 30 דקות
- מסלול: רגיל · חט״ב (מתאים גם ליסודי עליון ולתיכון)
- הפעילות באתר: https://lemida-rav-tchumit.sites.tab.bot/c06-play.html

הנחיות להפעלה

- מומלץ לתת את הדף אחרי השיעור באתר או כשיעורי בית.
- בחלק ב׳ ייתכנו תשובות נוספות מנומקות – לקבל כל מיון עם הסבר.
- חלק ה׳ (כתיבה) מתאים להערכה מעצבת לפי המחוון שבעמוד המורה באתר.

מפתח תשובות

חלק	#	תשובה
חלק א׳	1	א – מירח חדש לירח חדש עוברים בערך 29 וחצי ימים.
	2	ג – שנה לפי הירח קצרה ב־11 ימים, ולכן לפעמים מוסיפים חודש או יום.
	3	ד – לפני הרבה שנים תיקנו את לוח השנה, כי הוא "זז" מהעונות.
	4	ב – "חודש" קשור ל"חדש", כי הירח מתחדש.
	5	ה – כשאצלנו בוקר – במקום אחר בעולם עכשיו לילה.
חלק ב׳	מדעים	מחזור מופעי הירח נמשך כ־29.5 ימים, כדור הארץ מקיף את השמש בכ־365.25 ימים
	מתמטיקה	12 חודשי ירח הם כ־354 ימים, בלוח העברי מוסיפים חודש 7 פעמים בכל 19 שנים
	היסטוריה	הלוח היוליאני הונהג ב־45 לפני הספירה, ב־1582 הוכנס באירופה הלוח הגרגוריאני
	לשון	"חודש" קשור לשורש ח־ד־ש, שמות החודשים העבריים מקורם בבבלית
	גאוגרפיה	כדור הארץ מסתובב 15° בכל שעה, העולם מחולק לאזורי זמן
חלק ג׳	1	ג – כ־29.5 ימים
	2	ג – 354

חלק	#	תשובה
	3	ב – 7
	4	ג – 1582
	5	ג – עיתון שיוצא פעם בחודש
	6	ג – 15°
חלק ד׳	1	מולד, מלא ומולד
	2	החשבון של השנה
	3	לוחות שנה לאורך הדורות
	4	חודש, ירחון ושבועון
	5	אזורי זמן
חלק ה׳	1	אם חודש הוא בערך 29.5 ימים – כמה ימים יש ב־12 חודשים כאלה?
	2	תשובה אישית; לבדוק: עמדה ברורה, נימוק, דוגמה
חלק ו׳	—	תשובה אישית: רעיון מרכזי ברור, נימוק/דוגמה, משפטים שלמים

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

מהירח אל לוח השנה – דף תרגול

בשרשרת הזאת קפצנו בין תחומים: מדעים ← מתמטיקה ← היסטוריה ← לשון ← גאוגרפיה. בדף תתרגלו את הקשרים ביניהם.

חלק א׳ – מה שייך למה?

התאימו לכל חוליה את המשפט שמתאר אותה. כתבו את האות המתאימה.

#		אות	
1	מולד, מלא ומולד	____	א. מירח חדש לירח חדש עוברים בערך 29 וחצי ימים.
2	החשבון של השנה	____	ב. "חודש" קשור ל"חדש", כי הירח מתחדש.
3	לוחות שנה לאורך הדורות	____	ג. שנה לפי הירח קצרה ב־11 ימים, ולכן לפעמים מוסיפים חודש או יום.
4	חודש, ירחון ושבועון	____	ד. לפני הרבה שנים תיקנו את לוח השנה, כי הוא "זז" מהעונות.
5	אזורי זמן	____	ה. כשאצלנו בוקר – במקום אחר בעולם עכשיו לילה.

חלק ב׳ – מיון לפי תחום

כתבו כל עובדה בעמודה של התחום שאליו היא שייכת.

כדור הארץ מקיף את השמש בכ־365.25 ימים
מחזור מופעי הירח נמשך כ־29.5 ימים
שמות החודשים העבריים מקורם בבבלית
בלוח העברי מוסיפים חודש 7 פעמים בכל 19 שנים
"חודש" קשור לשורש ח־ד־ש
ב־1582 הוכנס באירופה הלוח הגרגוריאני
הלוח היוליאני הונהג ב־45 לפני הספירה
כדור הארץ מסתובב 15° בכל שעה
העולם מחולק לאזורי זמן
12 חודשי ירח הם כ־354 ימים

מדעים	מתמטיקה	היסטוריה	לשון	גאוגרפיה

מדעים	מתמטיקה	היסטוריה	לשון	גאוגרפיה

חלק ג׳ – חידון

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. כמה זמן נמשך מחזור מופעי הירח?

א) 7 ימים ב) כ־40 ימים ג) כ־29.5 ימים ד) 365 ימים

2. כמה ימים יש בערך ב־12 חודשי ירח?

א) 300 ב) 365 ג) 354 ד) 400

3. כמה פעמים בכל 19 שנים מוסיפים חודש בלוח העברי?

א) 1 ב) 7 ג) 12 ד) 19

4. באיזו שנה הוכנס הלוח הגרגוריאני באירופה?

א) 1948 ב) 45 לפני הספירה ג) 1582 ד) 1202

5. מה פירוש "ירחון"?

א) לילה ארוך ב) לוח שנה ג) עיתון שיוצא פעם בחודש ד) ירח קטן

6. כמה מעלות מסתובב כדור הארץ בכל שעה?

א) 24° ב) 30° ג) 15° ד) 360°

חלק ד׳ – סדר השרשרת

מספרו את החוליות לפי הסדר שבו הופיעו בשרשרת (1–5).

מספר	שלב
____	החשבון של השנה
____	חודש, ירחון ושבועון
____	לוחות שנה לאורך הדורות
____	מולד, מלא ומולד
____	אזורי זמן

חלק ה' – הקפיצה – הסבירו את הקשר

ענו במשפטים שלמים.

1. מה הקשר בין "מולד, מלא ומולד" לבין "החשבון של השנה"? הסבירו במילים שלכם.

2. השוו בין לוח ירחי, לוח שמשי ולוח משולב: מה היתרונות של כל אחד למי שעוסק בחקלאות?

חלק ו' – הוסיפו חוליה משלכם

לאיזה תחום נוסף הייתם קופצים מהחוליה האחרונה ("אזורי זמן")? כתבו את החוליה החדשה: תחום, כותרת, 3 משפטי מידע ושאלת "קפיצה".

- בחרו תחום שעוד לא הופיע בשרשרת
- הסבירו מה מחבר בין החוליות
- כתבו עובדה שאפשר לבדוק

כרטיס יציאה

קשר אחד בין תחומים שהפתיע אותי:

תחום שהייתי רוצה להוסיף לשרשרת:

איך הרגשתי בקפיצות? 😀 🙂 😐
